

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA KUMI NA NNE

YATOKANAYO NA KIKAO CHA KUMI NA MOJA

9 Februari, 2019

MKUTANO WA KUMI NA NNE

KIKAO CHA KUMI NA MOJA – TAREHE 9 Februari, 2019

I. DUA:

Saa 3:00 asubuhi Mhe. Job Y. Ndugai (Spika) alisoma Dua na kuongoza Kikao cha Bunge.

IDADI YA WABUNGE WALIOHUDHURIA:

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Stephen Kagaigai
2. Ndg. Athuman Hussein
3. Ndg. Joshua Chamwela

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu, (Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Watu wenye Walemavu): Aliwasilisha Mezani Azimio la Bunge la Kuridhia Ubadilishaji Hadhi Mapori ya Akiba ya Biharamulo, Burigi, Kimisi, Ibanda na Rumanyika- Orugundu kuwa Hifadhi za Taifa.

Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Ardhi, Maliasili na Utalii – Mhe Omar Shekilindi: Aliwasilisha Mezani Maoni ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Ardhi, Maliasili na Utalii kuhusu Azimio la Bunge la Kuridhia Ubadilishaji Hadhi Mapori ya Akiba ya Biharamulo, Burigi, Kimisi, Ibanda na Rumanyika- Orugundu kuwa Hifadhi za Taifa.

Mhe. Masoud Abdallah Salim K.ny ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani Kuhusu Wizara ya Maliasili na Utalii: Aliwasilisha Mezani Maoni ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani juu ya Wizara ya Maliasili na Utalii kuhusu Azimio la Bunge la Kuridhia Ubadilishaji Hadhi Mapori ya Akiba ya Biharamulo, Burigi, Kimisi, Ibanda na Rumanyika - Orugundu kuwa Hifadhi za Taifa.

Mwanasheria Mkuu wa Serikali: Aliwasilisha Mezani Maelezo ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2019 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 2) Bill, 2019*].

Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Bajeti – Mhe. Mashimba Mashauri Ndaki: Aliwasilisha Mezani Maoni ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Bajeti kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2019 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 2) Bill, 2019*].

Mhe. David Ernest Silinde Kny Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani Kuhusu Wizara ya Fedha na Mipango: Aliwasilisha Mezani Maoni ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani juu ya Wizara ya Fedha na Mipango kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2019 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 2) Bill, 2019*].

III. HOJA ZA SERIKALI:

- i. Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu, (Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Watu wenye Walemavu) aliwasilisha maelezo ya Azimio la Bunge la Kuridhia Ubadilishaji Hadhi Mapori ya Akiba ya Biharamulo, Burigi, Kimisi, Ibanda na Rumanyika - Orugundu kuwa Hifadhi za Taifa.
- ii. Mhe. Timotheo Mzava kwa niaba ya Mwenyekiti wa Kamati ya Bunge ya Ardhi, Maliasili na Utalii aliwasilisha Maoni na Mapendekezo ya Kamati hiyo kuhusu Azimio hilo.

iii. Mhe. Mchg. Peter Simon Msigwa Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani Bungeni kwa Wizara ya Maliasili na Utalii aliwasilisha Maoni ya Kambi kuhusu Azimio hilo.

UCHANGIAJI

Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuchangia Azimo:-

1. Mhe. Risala Said Kabongo	-	CHADEMA
2. Mhe. Albert Obama Ntababila	-	CCM
3. Mhe. Yussuf Salim Hussein	-	CUF
4. Mhe. Magdalena Khamis Sakaya	-	CUF
5. Mhe. Dkt. Christine Gabriel Ishengoma	-	CCM
6. Mhe. Mchg. Peter Simon Msigwa	-	CHADEMA
7. Mhe. Salma Rashid Kikwetwe	-	CCM
8. Mhe. Innocent Sebba Bilakwate	-	CCM
9. Mhe. Amina Saleh Mollel	-	CCM
10. Mhe. Daniel Nicodemus Nsanzugwanko	-	CCM
11. Mhe. James Francis Mbatia	-	NCCR
12. Mhe. Angelina Mabula	-	NW/Ardhi
13. Mhe. Constantine John Kanyasu	-	NW/Maliasili

KUHITIMISHA HOJA:

Mhe. Dkt. Hamisi Andrea Kigwangalla - Waziri wa Maliasili na Utalii alihitimisha Hoja.

TANGAZO:

Matangazo ya Wageni: Wageni mbalimbali wa Waheshimiwa Wabunge na Wageni waliotembelea Bunge kwa ajili ya kujifunza walitangazwa.

IV. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2019 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No. 2) Bill, 2019*].

(Kusomwa Mara ya Pili, Kamati ya Bunge Zima na

Kusomwa Mara ya Tatu)

UWASILISHAJI HOJA

- i. Mwanasheria Mkuu wa Serikali aliwasilisha Maelezo ya Serikali juu ya Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali (Na. 2) wa Mwaka 2019;
- ii. Mhe. George Boniface Simbachawene - Mwenyekiti wa Kamati ya Bajeti aliwasilisha Maoni na Mapendekezo ya Kamati kuhusu Muswada huo;
- iii. Mhe. David Ernest Silinde – Kny Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani kwa Wizara ya Fedha aliwasilisha Maoni ya Kambi kuhusu Muswada huo.

UCHANGIAJI

Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuchangia Muswada

1. Mhe. Dalaly Peter Kafumu	-	CCM
2. Mhe. Halima James Mdee	-	CHADEMA
3. Mhe. Alhaji Abdallah Majula Bulembo	-	CCM
4. Mhe. Mariam Ditopile Mzuzuri	-	CCM
5. Mhe. James Kinyasi Millya	-	CCM
6. Mhe. Lolesia Jeremia Bukwimba	-	CCM
7. Mhe. David Cecil Mwambe	-	CCM
8. Mhe. Joseph Kasheku Musukuma	-	CCM
9. Mhe. Anne Kilango Malecela	-	CCM
10. Mhe. Hamidu Hassan Bobali	-	CUF
11. Mhe. Agnes Mathew Marwa	-	CCM
12. Mhe. Prof. Jumanne Abdallah Maghembe	-	CCM
13. Mhe. Selemani Said Jafo	-	W/TAMISEMI
14. Mhe. Dotto Mashaka Biteko	-	W/Madini
15. Mhe. Dkt. Philip Isdor Mpango	-	W/Fedha

KUHITIMISH HOJA:

Mhe. Prof. Adelardus Lubangu Kilangi, Mwanasheria Mkuu wa Serikali alihitimisha Hoja.

KAMATI YA BUNGE ZIMA:

- i. Bunge liliingia katika hatua ya Kamati ya Bunge Zima na kupitisha vifungu vya Muswada pamoja na Marekebisho yaliyowasilishwa na Serikali.
- ii. Baada ya Kamati ya Bunge Zima kumaliza kazi yake Bunge lilirejea, na Mtoa Hoja alitoa Taarifa ya kazi ya Kamati na kisha kutoa Hoja ya kuomba Bunge likubali kupitisha Muswada huo. Hoja hii iliungwa Mkono na Bunge lilihojiwa na kupitisha Muswada huo.

MUSWADA KUSOMWAM MARA YA TATU:

Katibu wa Bunge alisoma Muswada kwa Mara ya Tatu, Spika alitoa pongeza na kutangaza kuwa Muswada huo sasa umepitshwa na Bunge na hatua itakayofuata ni kupelekwa kwa Rais ili upate kibali cha kuwa Sheria.

V. TAARIFA YA KATIBU WA BUNGE:

Katibu wa Bunge alitoa Taarifa kwa mujibu wa Kanuni ya 29 (2) kuhusu kukamilika kwa Shughuli za Mkutano wa Kumi na Nne wa Bunge.

VI. HOJA YA KUAHIRISHA BUNGE:

Waziri Mkuu, Mhe. Kassim Majaliwa Majaliwa, alitoa Hotuba ya Kuahirisha Bunge na kutoa Hoja kwamba Bunge liahirishwe hadi tarehe 2 Aprili, 2019 saa 3:00 asubuhi. Hoja hii iliungwa mkono na kukubaliwa na Bunge.

VII. WIMBO WA TAIFA:

Wimbo wa Taifa uliimbwa kwa kuongozwa na *Brass Band*.

VIII. BUNGE KUAHIRISHWA:

Saa 9:05 mchana Spika wa Bunge, Mhe. Job Yustino Ndugai aliahirisha Bunge hadi siku ya Jumanne tarehe 2 Aprili, 2019 saa 3:00 asubuhi.